

Motion till riksdagen 2018/19:1406

av **Emma Berginger (MP)**

Sverige behöver en nollvision för tågstrul

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en nollvision för tågstrul och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av höghastighetståg och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tågtrafiken i Sverige har en nyckelroll i arbetet för att ställa om till en fossilfri transportsektor. Men för att fler ska kunna resa med tåg i framtiden och lita på att de går och kommer fram i tid krävs en långsiktig politisk tågvision vad gäller investeringar, organisation och kompetensutveckling. I dag planerar vi för infrastruktur som ska finnas i minst ett sekel. Det transportsystem vi väljer att prioritera här och nu blir avgörande för vilket samhälle vi överlämnar åt våra barn och barnbarn. Vi i Miljöpartiet vill satsa på infrastruktur som tar oss in i en hållbar framtid. Vi anser att en nollvision för tågstrul bör antas av regering och riksdag och Trafikverket ska få i uppdrag att arbeta tillsammans med berörda parter för att det ska uppnås.

1997 beslutade riksdagen om en nollvision för dödsolyckor i vägtrafik. Genom en tydlig styrning via regleringsbrev, lagstiftning och anslag har väghållare, rättsvårdande myndigheter de senaste 20 åren arbetat koordinerat med regionala instanser, fordonstillverkare och civilsamhälle för att uppnå de planerade resultaten. Det har varit framgångsrikt. Jämfört med andra länder har Sverige nu världens lägsta trafikdödlighet, det kan till stor del tillskrivas det framgångsrika nollvisionsarbetet.¹ På motsvarande sätt behöver nu en process initieras för att anta en nollvision för tågstrul.

¹ Endast Mikronesiens federerade stater har en lägre trafikdödlighet, öriket har å andra sidan knappt något vägnät. <https://www.worldlifeexpectancy.com/cause-of-death/road-traffic-accidents/by-country/>.

Sverige behöver snabba, klimatsmarta tåg

Sverige behöver nya stambanor för höghastighetståg. Parallellt med utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg måste den befintliga järnvägen rustas upp. En viktig orsak till dagens tågstrul är att det finns för få spår i förhållande till hur många tåg som behöver åka på dem. Med nya stambanor för höghastighetståg och annan nödvändig utbyggnad av järnvägen får vi en mer pålitlig tågtrafik. Att investera i ny järnväg gör att fler kan välja tåget istället för flyget, och att fler tåg kommer i tid.

Sverige behöver pålitliga, klimatsmarta tåg

Regering och riksdag bör samla branschen, fackliga företrädare, industrins transportköpare, resenärsorganisationer och andra intressenter för att tillsammans med Trafikverket upprätta en nollvision med tidsatta etappmål och förse den med ett sakligt grundat åtgärdsprogram som gör troligt att visionen blir verklighet.

Målet bör vara att 95 procent av tågen kommer i tid år 2020, 97 procent år 2023 och att Sverige senast år 2028 ska ha en punktlighet som motsvarar den i Japan och Schweiz.

En central del i en nollvision för tågstrul är ett samlat statligt ansvar för basunderhållet. Det räcker inte med att bara höja anslagen. Trafikverkets organisation måste ändras så att det blir en långsiktig och strategisk skötsel av järnvägen.

Andra viktiga aspekter av en nollvision är:

- Det ska gå snabbare att åtgärda ett fel och att få tågen att rulla igen. Evakuering av tåg och tillgång till ersättningstrafik måste ske snabbare än i dag.
- Trafikverket ska ha rätt att avvisa tåg som riskerar att riva ner kontaktledningar eller som sliter extra mycket på järnvägen. En annan möjlighet är att ta ut extra avgifter för de tåg som är i ett sådant skick att de sliter på anläggningen.
- Tågen ska inte agera snöplogar. Beredskap och resurser för snöröjning behöver bli bättre för att förhindra fordonsskador och inställda tåg.
- Resenärer och godstransportörer måste ersättas för förseningar.
- Informationen till resande vid störningar måste bli mycket bättre. Det behövs framförhållning, beredskap och en tydlig ansvarsfördelning mellan Trafikverket, Jernhusen, trafikhuvudmän och tågoperatörer.

Miljöpartiet vill att alla berörda aktörer och riksdagspartier samlas kring en nationell vision för klimatsmarta transporter, det innebär en nollvision för tågstrul och att denna riksdag fattar beslutet att bygga nya stambanor för höghastighetståg. Sverige är ett framtidsland, vi ska bli världens första fossilfria välfärdsnation. Snabba och pålitliga tåg är en central del i den visionen.

Emma Berginger (MP)